

HØRINGSSVAR

Att.: Beskæftigelsesministeriet

E-mail: bm@bm.dk

6. september 2024

Høring vedrørende ekspertgruppens *Anbefalinger til fremtidens beskæftigelsesindsats*

Røde Kors har med interesse læst *Anbefalinger til fremtidens beskæftigelsesindsats* og takker for muligheden for at afgive bemærkninger. Røde Kors støtter mange borgere på kanten af arbejdsmarkedet til at komme tættere på arbejdsmarkedet eller fastholde en uddannelse, både gennem sprogtræning, mentorrelationer og fællesskaber. Det er med udgangspunkt i disse erfaringer, at Røde Kors afgiver dette høringssvar.

I Røde Kors er vi overordnet set meget positivt indstillet over for, at der i anbefalingerne lægges op til et større fokus på en mere *individuel tilrettelagt indsats* for borgeren, så beskæftigelsesindsatsen i endnu højere grad kan tage højde for borgerens situation og behov. Røde Kors bakker op om, at udsatte borgere med komplekse sociale problemer ikke unødvendigt skal pålægges sanktioner på grund af krav, som de har vanskeligt ved at leve op til netop i kraft af deres komplekse sociale udfordringer. Dertil ser Røde Kors også borgerens egen medbestemmelse som en faktor, der kan fremme oplevelsen af motivation og værdighed i indsatsen, samt være med til at sikre en helhedsorienteret indsats for borgeren. Yderligere vil det generelt set sikre større transparens for borgeren, hvis antallet af målgrupper bliver erstattet med en række færre "indsatsgrupper", som ekspertudvalget har anbefalet.

Samtidig tager Røde Kors notits af, at ekspertgruppen anbefaler, at der i det videre arbejde med en reform af beskæftigelsesindsatsen ses på potentialer i relation til integrationsområdet. Dels fylder denne gruppe meget i jobcentrenes indsats, og dels mener Røde Kors, at der kan være livsomstændigheder for særligt disse borgere, der øger kompleksiteten af udsathed, og som det er vigtigt at inddrage i beskæftigelsesindsatsen. Sidstnævnte understøttes af VIVE's analyse, der peger på, at der er grund til en opmærksomhed på denne målgruppe i deres møde med velfærdssystemets indsatser¹².

Set i lyset af ekspertgruppens hovedanbefaling om, at antallet af målgrupper bliver erstattet med færre indsatsgrupper, kan Røde Kors derfor være bekymret for, at den specifikke viden om netop integrationsområdet, som mange kommuner gennem årene har opbygget, svækkes, hvis der i forenklingen af målgruppestrukturen ikke tages højde for de økonomiske, sociale og helbredsmæssige vilkår som særligt knytter sig til flygtninge. Fra forskningen ved vi, at det netop er en kombinationen af en

¹ [Hovedresultater: Social udsathed blandt indvandrere og efterkommere – En registerbaseret undersøgelse \(vive.dk\)](#)

² [Fordrevne Ukrainere i Danmark II \(ku.dk\)](#)

virksomhedsrettet indsats, faglig og sproglig opkvalificering i samspil med en helbredsmæssig indsats, der virker³. Sammensætningen af den rette beskæftigelsesrettede indsats for den enkelte kræver derfor forståelse og indsigt i sproglige udfordringer samt krigs- og flugtrelaterede traumers indflydelse på arbejdsevne. Røde Kors mener derfor, at sagsbehandlerens indsigt i disse udfordringer er afgørende, hvis den enkelte skal finde varigt fodfæste på arbejdsmarkedet.

Civilsamfundet skal indtænkes i fremtidens beskæftigelsesindsats

Røde Kors opfordrer også til, at civilsamfundet tænkes systematisk ind i fremtidens beskæftigelsesindsats. Det ligger i tråd med både Reformkommissionen og regeringsgrundlaget, hvor der bl.a. er lagt vægt på, at civilsamfundet skal indtænkes i en ny professionaliseret og institutionaliseret rolle, hvis udfordringerne med de alt for mange unge uden job og uddannelse og de alt for mange voksne på kanten af arbejdsmarkedet skal løses⁴, og at der skal igangsættes initiativer til at styrke frivilligheden⁵.

Der er store og uforløste potentialer i, at civilsamfundet i endnu højere grad end i dag kan understøtte beskæftigelse og uddannelse for borgere på kanten af arbejdsmarkedet, og for udenlandsk arbejdskraft. F.eks. kan civilsamfundet netop bidrage til at understøtte anbefalingen om en mere individuelt tilrettelagt indsats, hvor der er fokus på den enkelte borgers individuelle behov og vilkår. Kommunerne samarbejder allerede i dag mange steder med civilsamfundet, men civilsamfundet kan i endnu højere grad og mere systematisk supplere den offentlige indsats for at hjælpe borgere tættere på beskæftigelse eller uddannelse. Frivillige mentorindsatser, sprogtræning og fællesskabsindsatser kan styrke borgernes arbejdsmarkedstilknytning, handlekraft, trivsel og integration i samfundet. Indsatserne kan endvidere understøtte trivsel og fastholdelse blandt rekrutteret udenlandsk arbejdskraft og deres medfølgende familier⁶.

Røde Kors har gode og veldokumenterede erfaringer i at støtte borgere i at komme i job, og fastholde job eller uddannelse gennem frivillig psykosocial støtte og sprogtræning.

Det gælder bl.a.:

- Job- og uddannelsesmentorer
- Frivillige venner til flygtninge
- Sprogtræning til flygtninge og indvandrere
- Mentorstøtte til unge der løslades fra varetægt
- Genbrugsbutikkerne som træningsbane for mennesker på kanten af arbejdsmarkedet

I flere af de ovennævnte indsatser er det dokumenteret, at indsatserne bidrager markant til, at ledige kommer i job eller fastholder en uddannelse. F.eks. kan det fremhæves, at 42 % af udsatte forældre med en jobmentor er kommet i fuldtids- eller deltidsarbejde efter endt mentorforløb og 92 % af udsatte forældre med en Røde Kors uddannelsesmentor holder fast i eller færdiggør en uddannelse (VIVE 2023⁷). Frivillige indsatser kan motivere den enkelte borger på en anden måde alene på grund af det frivillige aspekt i relationen.

Mange ledige – især de, som er langt fra arbejdsmarkedet – oplever nedsat trivsel og øget ensomhed. Gennem deltagelse eller som frivillige i aktiviteter i civilsamfundet vil de få opbygget deres sociale kompetencer og selvværd, hvilket ikke alene øger deres trivsel, men også vil give dem større sandsynlighed for på et tidspunkt at komme i beskæftigelse på ordinære eller særlige vilkår. Det er derfor vigtigt i en reform af beskæftigelsesindsatsen at indtænke et øget samarbejde mellem kommunerne

³ [FLERE SKAL MED SLUTEVALUERING \(star.dk\)](#)

⁴ [Reformkommissionen \(2023\): Nye reformveje 3, s. 94.](#)

⁵ [Regeringen \(2002\): Ansvar for Danmark, s. 50.](#)

⁶ [KL udspil - International arbejdskraft](#)

⁷ [VIVE \(2023\): Familien i Fokus](#)

og det lokale civilsamfund, A-kasser, virksomheder mv. Initiativet er nærmere beskrevet i Den Nationale [Handlingsplan](#) mod Ensomhed (Initiativ 59), hvor også de øvrige 13 initiativer inden for Arbejdsliv og beskæftigelse findes.

Hvis den fremtidige beskæftigelsesindsats skal have gavn af civilsamfundsindsatser, forudsætter det, at civilsamfundet indtænkes mere systematisk i den endelige reform. Ligeså at eksempler på indsatser og samarbejdskonstellationer med kommunerne indgår i vejledninger til loven. For civilsamfundet kan sammen med øvrige aktører supplere og understøtte de relationelle og medmenneskelige opgaver, når der er behov for ekstra støtte.

I en fremtid, hvor der er brug for alle gode kræfter i velfærdssamfundet, er civilsamfundet en vigtig brik i puslespillet. Derfor opfordrer vi til, at civilsamfundet indtænkes som en integreret del af fremtidens beskæftigelsesindsats.

Røde Kors ønsker, at tage mere ansvar i velfærdssamfundet og står derfor meget gerne til rådighed for yderligere information og dialog om, hvordan civilsamfundet kan indtænkes i fremtidens beskæftigelsesindsats.

Med venlig hilsen

Anders Ladekarl

Generalsekretær
Røde Kors